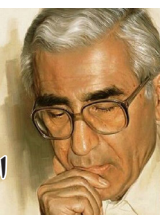

آفتاب حقوق

سه شنبه ۱۲ دی ماه ۱۴۰۲ سال دوم شماره ۴۵ (آفتاب حقوقی به همراه روزنامه سراسری آفتاب بزد)

خاطراتی
از استاد
امیرناصر کاتوزیان

صفحه ۳

جایگاه قانون گذاری و نظارتی کنگره در رقابت استراتژیک آمریکا و چین

روابط ایالات متحده و چین به سرعت در حال تبدیل شدن به یک سرعت سنج؛ اگر نه سرعت بخش، برای ژئوپلیتیک در قرن بیست و یکم است. دیدار نوامبر ۲۰۲۳ (آبان ۱۴۰۲) بین جو بایدن و شی جین پینگ، روسای جمهور، توجه جهان را به خود جلب کرد؛ زیرا چالش های امنیتی جهانی بر بحث ها غالب بود: اوکراین، خاورمیانه و تایوان. خطر تصادف یا اشتباه محاسباتی؛ اگر افزایش نیابد، کماکان ادامه دار است.

دکتر فرشید فرحناکین
عضو هیئت مدیره کانون وکلای مرکز

بالین حال، درک رقابت راهبردی ایالات متحده و چین فراتر از ژئوپلیتیک است. سیاست های داخلی در هر دو کشور، بخش نادیده گرفته شده داستان است که هم به عنوان علت و هم معلول رقابت در حال شتاب گرفتن آن ها عمل می کند. نیروهای مختلف در داخل هر دو دولت و بین دولت و جامعه عمیقاً نحوه نگرش هر کشور به دیگری و سیاست ها و اقدامات اتخاذ شده در پاسخ به آن را تغییر می دهند. سیاست داخلی در هر دو کشور به سرعت در حال تبدیل شدن به محرک مهم تعامل آن ها و در برخی موارد، یک سیاست مستقل است که به طور بالقوه خارج از کنترل مستقیم رهبران سیاسی ارشد است. از اوایل دهه ۲۰۱۰، کنگره در مورد طیف گسترده تری از موضوعات مرتبط با چین فعال تر شده و از ابزارها و تاکتیک های جدید برای تأثیرگذاری بیشتر استفاده کرده است؛ به خصوص از سال ۲۰۱۹، فعالیت های کنگره به طور چشمگیری گسترش یافت.

۱) رقابت استراتژیک آمریکا و چین

در سال های اخیر، چین به طور علنی از نظم اقتصادی بین المللی مبتنی بر دلار به رهبری ایالات متحده انتقاد کرده و خواستار جایگزینی دلار به عنوان ارز برتر برای تسویه حساب ها، فاکتورها و ذخایر ارزی شده است. چین حتی نظم جهانی «چندقطبی» جدیدی را بین خود و ایالات متحده به وجود آورده است. از سال ۲۰۰۸، ایالات متحده در مورد جدا شدن از چین صحبت کرده است. استدلال ها به کسری تجاری ایالات متحده با چین و سرقت مالکیت فکری چین، دست کاری ارز، نقض حقوق بشر، نقض قوانین دریایی در دریای چین جنوبی و موارد دیگر اشاره می کنند.

با این اوصاف، کنت گاتن؛ مدرسه سیاست عمومی دانشگاه ایالتی پنسیلوانیا، معتقد است که از نظر مالی، هیچ یک از کشورها به طور جدی به سمت جدایی حرکت نکرده اند. بانک مرکزی چین با در اختیار داشتن ۱/۰۵ تریلیون دلار اوراق بهادار کم بازده خزانه داری ایالات متحده، تلاش کرده است پرتفوی خود را متنوع کند؛ اما باید به خرید این

اوراق ادامه دهد تا برای دلار تقاضا ایجاد کند که ارزش آن را نسبت به یوان افزایش می دهد؛ صادرات چین را رقابتی تر می سازد و ارزش دارایی های دلاری بانک مرکزی خود را حفظ می کند. همچنین ایالات متحده شروع به جدا شدن از نظر مالی از چین نکرده است؛ چینی که

اوراق بهادر خزانه داری را بر سر کسری تجاری ایالات متحده خریداری می کند؛ اما اینکه آیا ایالات متحده و چین در تجارت در حال جدا شدن هستند، پیچیده تر است. ایالات متحده و چین از نظر اقتصادی به یکدیگر وابسته هستند. ایالات متحده بزرگ ترین بازار صادراتی چین و چین بزرگ ترین بازار واردات ایالات متحده است. چین برای صادرات تقریباً ۵۸۰ میلیارد دلار در سال، مجموع سرمایه گذاری مستقیم خارجی ۱۲۴ میلیارد دلار، سرمایه گذاری مشترک در صنایع با رشد بالا و...

به ایالات متحده متکی است. ایالات متحده برای رشد اقتصادی در سرمایه گذاری، جریان مردم، جریان ایده و تجارت در صنایع کلیدی به چین متکی است. برآوردها حاکی از آن است که جدا شدن از این ارتباط تا سال ۲۰۳۸ تا ۸۷۵ میلیارد دلار برای صنعت هوانوردی آمریکا هزینه خواهد داشت؛ صنعت نیمه هادی تا ۱۵۹ میلیارد دلار و ۱۰۰ هزار شغل هزینه خواهد داد و صنعت خدمات پزشکی بیش از ۴۷۹ میلیارد دلار در یک دهه آینده متحمل هزینه خواهد شد. چین اما در حال گذار به مدل اقتصادی با ارزش افزوده، رشد بالا و فناوری بالاست تا جایگزین مدل صادرات کالاها با ارزش کم خود شود که از افزایش قیمت نیروی کار رنج می برد. چین می خواهد شرکت های خود را به عنوان بازیگران پیشرو در بخش هایی مانند 5G، هوش مصنوعی، نیمه هادی ها و... وارد میدان کند. آن ها خواهان رانت های رهبران فناوری و کنترل بر بخش های راهبردی هستند که رشد و توسعه فناوری را شکل می دهند. در پاسخ، ایالات متحده در تلاش است تا مانع توسعه فناوری چین شود تا حدی با اعمال کنترل های صادراتی علیه تولیدکنندگان آمریکایی فناوری هایی مانند نیمه هادی ها و کنترل واردات در برابر خرید فناوری چینی مانند گوشی های هوشمند هواوی.

در کوتاه مدت، ایالات متحده وابستگی مالی خود به چین را کاهش نخواهد داد؛ زیرا چین به تأمین مالی کسری حساب جاری خود و تحریک رشد در صنایع مهم داخلی ادامه می دهد؛ اما ایالات متحده تلاش خواهد کرد تا زنجیره تأمین خود را به جاهای دیگر منتقل کند، از جمله مکزیک، جایی که هزینه های نیروی کار در برخی موارد ارزان تر از چین است. طی یکی دو دهه آینده، این امر به طور فزاینده ای برای ایالات متحده جذاب خواهد شد، زیرا چین با کاهش نرخ زاد و ولد، کاهش نیروی کار ارزان و جمعیت سالخورده با مزایای اندک تأمین اجتماعی مواجه است. تمایل نداشتن چین به آزادسازی حساب سرمایه و کنار گذاشتن کنترل سرمایه، مانع بین المللی سازی یوان می شود. این مانعی اساسی برای گسترش سیستم پرداخت بین بانکی فرامرزی چین (CIPS) است که تا زمانی که یوان به راحتی قابل تبدیل نباشد، جایگزین مناسبی برای سیستم های پرداخت غربی نخواهد شد.

در حوزه تجارت و سرمایه گذاری خارجی، اقتصاد جهانی می تواند در «کوتاه مدت» به بلوک های مجزا تقسیم شود. قدرت های اقتصادی غربی، از جمله ژاپن و کره جنوبی، ممکن است یک بلوک را تشکیل دهند. صفحه ۵

سر مقاله

سید بهادر بهادری
حقوقدان

صدور حکم
تخریب مانع
از ارزیابی
اموال نیست

صفحه ۳

مادداشت - ۱

سمیه ساریخانی
وکیل پایه یک دادگستری

عدم صدور
گواهی حصر
و وراثت برای
متوفی فاقد ورثه

صفحه ۴

مادداشت - ۲

سید علی حسینی شیدا
وکیل پایه یک دادگستری

فریب در ازدواج

سوال: پس از انعقاد عقد ازدواج مشخص می گردد قبل از خواستگاری و انعقاد عقد زوج با بستن لوله های خروجی ...

صفحه ۶

مادداشت - ۳

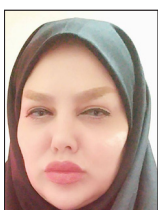
نگار کمال
وکیل پایه یک دادگستری

تدلیس در ازدواج

زوج مدعی است که در زمان ازدواج همسرش باکره نبوده است و با توجه به اینکه در سند نکاحیه زوجه...

صفحه ۷

مادداشت - ۴

زهرا رستمی
عضو مرکز وکلای قوه قضائیه

پشت نویسی
چک های
صیادی

صفحه ۲

مادداشت - ۵

هادی دهقان
دانشجوی حقوق

دخل و
تصرف
در اموال
توقیف شده

صفحه ۷

مادداشت - ۶

مهديه راعیتی
کارشناس حقوق

حرکات
غیر متعارف
در زمان مشایعت
عروس و داماد

صفحه ۷

اشخاص محکوم به حبس با ذکر مشخصات کامل، نوع جرم، میزان محکومیت، ایام بازداشت قبلی و مرجع صادر کننده حکم در برگه مخصوص، برای تحمل کیفر به زندان همان حوزه قضائی یا نزدیک ترین حوزه قضائی آن استان، حسب مورد، به همراه مأمور بدرقه زن و یا مرد و با رعایت موازین مراقبتی، اعزام و معرفی می‌شوند. تبصره ۱- زندان‌ها به زندان بسته، نیمه باز، مراکز حرفه آموزی و اشتغال و مراکز اقدامات تأمینی و تربیتی از جمله کانون اصلاح و تربیت برای اطفال و نوجوانان تقسیم می‌شود.

ادامه در صفحه بعد ➡

دانستنی‌های حقوقی

سه‌شنبه ۱۲ دی ماه ۱۴۰۲ • سال دوم • شماره ۴۵

بایدها و نبایدهای چک مشروط یا تضمینی

بر مدیونیت صادر کننده ندارد بلکه به دلیل آنکه چک مشروط یا تضمینی است دارنده چک باید ثابت کند که شرط مندرج در چک حاصل شده است یا تعهدی که چک برای تضمین آن صادر شده ایفا نشده است و در نتیجه او مستحق دریافت وجه چک است. دارنده چک مشروط یا تضمینی می‌تواند با اثبات استحقاق خود برای دریافت مبلغ آن دادخواست حقوقی تقدیم کند اما بر اساس ماده ۱۳ قانون صدور چک طرح شکایت کیفری نسبت به چک‌های مشروط و تضمینی امکان‌پذیر نیست چه مشروط یا تضمینی بودن آنها در متن چک تصریح شده باشد و چه به موجب سایر ادله ثابت شود.

اگر در متن چک مشروط یا تضمینی بودن آن در شده باشد تقاضای صدور اجرایی ثبتی و تقاضای صدور اجرایی فوری قضایی برای وصول چک امکان‌پذیر نیست.

در صورت صدور چک به صورت تضمین یا مشروط تکلیف پر کردن سامانه صیاد چگونه است؟

علاوه بر آنکه می‌تواند بر روی آن چک عبارت تضمین یا مشروط را درج کند ممکن است در سامانه صیاد در قسمتی که برای درج جهت صدور چک تعبیه شده هدف صدور آن چک که همان تضمین یا مشروط است را درج کنیم و در هر صورت چنین چکی که به صورت مشروط یا تضمینی صادر شده است نمی‌توان اجرای ثبتی و اجرایی فوری قضایی صادر کرد یا اقدام به طرح شکایت کیفری کرد چرا که این امور در چک‌های مشروط و تضمینی راه ندارد.

در صورت صدور چک به صورت تضمین یا مشروط بر روی چک و عدم درج این مورد در سامانه صیاد تکلیف چیست؟

باز هم آن چک یک چک مشروط یا تضمینی است و نمی‌توان نسبت به آن چک اجرای ثبتی و اجرایی فوری قضایی صادر کرد یا اقدام به طرح شکایت کیفری کرد زیرا در مشروط یا تضمینی بودن چک تفاوتی ندارد که بر روی چک درج شده باشد یا در قسمت جهت صدور چک در سامانه صیاد درج شده باشد. فارس

آرا کیفری قابل تجدیدنظر و جهات آن

است. قرار رد درخواست وخواهی یا تجدیدنظرخواهی، در صورتی مشمول این حکم است که رای راجع به اصل دعوی، قابل تجدیدنظرخواهی باشد.

همچنین مطابق ماده ۴۳۴ قانون آیین دادرسی کیفری، جهات تجدیدنظرخواهی نسبت به آرا صادره کیفری به شرح زیر است:

الف- ادعای عدم اعتبار ادله یا مدارک استنادی دادگاه

ب- ادعای مخالف بودن رای با قانون

پ- ادعای عدم صلاحیت دادگاه صادر کننده رای یا وجود یکی از جهات رد دادرسی

ت- ادعای عدم توجه دادگاه به ادله ابرازی

تبصره- اگر تجدید نظرخواهی به استناد یکی از جهات مذکور در این ماده به عمل آید، در صورت وجود جهت دیگر، به آن هم رسیدگی می‌شود.

دیه کج شدن و شکستگی گردن

مطابق ماده ۶۲۷ قانون مجازات اسلامی، شکستگی گردن بدون کج شدن و خمیدگی آن موجب ارش است.

همچنین ماده ۶۲۸ قانون مذکور بیان میدارد، جنایت بر گردن که مانع فرو بردن یا جویدن غذا و یا نقص آن و یا مانع حرکت گردن شود موجب ارش است.

کج شدن و خمیدگی گردن در اثر شکستگی در صورت عدم بهبودی و باقی ماندن این حالت، موجب دیه کامل است.

خبرگزاری میزان- کج شدن و خمیدگی گردن در اثر شکستگی در صورت عدم بهبودی و باقی ماندن این حالت موجب دیه کامل و در صورت بهبودی و زوال حالت خمیدگی و کج شدگی موجب ارش است.

موجود است، ارسال دارد و در برگ مزبور باید نام و نام خانوادگی و نشانی کامل دارنده چک نیز قید شود.

بر اساس ماده ۳۱۰ قانون تجارت «چک نوشته‌ای است که به موجب آن صادر کننده وجوهی را که نزد محال علیه دارد کلاً یا بعضاً مسترد یا به دیگری واگذار می‌نماید» و ماده ۳ قانون صدور چک در رابطه با دستور پرداخت در چک‌های مشروط و تضمینی، صدور چک به صورت مشروط یا تضمینی موجب بی‌اعتباری چک نیست اما این چک از قواعد خاصی به شرح زیر تبعیت می‌کند: با توجه به اینکه در اسناد تجاری وصف تنجیزی جاری است سند تجاری نباید به صورت مشروط صادر شود و نباید پرداخت وجه آن منوط به شرطی باشد.

حال اگر سند تجاری به صورت مشروط صادر شده باشد با دو نظر مواجهیم برخی معتقدند که شرط مزبور به کلی باطل است حتی در مقام رسیدگی قضایی به آن توجه نمی‌شود و برخی دیگر معتقدند که شرط مزبور صحیح است و به آن توجه می‌شود اما موجب می‌شود که سند مزبور یک سند تجاری تلقی نشود.

نظر دوم منطقی‌تر است و بر اراده اشخاص منطبق است زیرا وقتی شخصی سند تجاری را به صورت مشروط صادر کرده است قصد آن را داشته که وجه سند تجاری در صورت حصول شرط پرداخت شود و باید بین اراده اشخاص احترام گذاشت.

اگر صادر کننده چک پرداخت آن را منوط به شرطی کرده باشد مثلاً بنویسد مشروط به اتمام پروژه تا تاریخ ۶ ماه آینده یا آنکه صدور چک را بابت تضمین قراردادی معرفی کرده باشد مثلاً بنویسد بابت تضمین خسارت ناشی از نقض عملکرد پروژه بانک به این شرط توجه نمی‌کند حتی اگر شرط مزبور یا تضمینی بودن چک در متن چک تصریح شده باشد.

بانک در صورت کفالت موجودی وجه چک را پرداخت می‌کند و در صورت عدم کفایت گواهی عدم پرداخت صادر می‌کند.

اگر نسبت به چک مزبور گواهی عدم پرداخت صادر شود و دارنده آن برای دریافت مبلغ چک بخواهد دادخواست تقدیم کند باید در دعوای مطروحه استحقاق خود را ثابت کند به عبارت دیگر در چنین مواردی صرف صدور چک و بودن چک در ید دارنده دلالت

صدور چک به صورت مشروط یا تضمینی منجر به بی‌اعتباری چک نمی‌شود؛ اما این چک‌ها از قواعد خاصی پیروی می‌کنند.

چک نوشته‌ای است که به موجب آن شخصی به نام صادر کننده چک و وجه یا اعتباری را که نزد شخص دیگری به نام محال علیه دارد کلاً یا بعضاً به شخص دیگری واگذار می‌کند یا آنکه خودش شخصاً آن را دریافت می‌کند.

به طور مثال شخصی مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان در حساب بانکی خود سپرده است و چکی به مبلغ ۱۰ میلیون تومان صادر می‌کند و به شخص دیگر می‌دهد تا دارنده چک و چک را از بانک دریافت کند یا چکی به مبلغ ۲۰ میلیون تومان به نام خود صادر می‌کند تا مبلغ مزبور را از بانک دریافت کند.

صدور چک یک توافق بین صادر کننده و ذینفعی است که چک به او داده می‌شود و اراده بانک نقشی در صدور چک ندارد.

بر اساس ماده ۲ قانون صدور چک صادر کننده چک باید در تاریخ صدور معادل مبلغ چک در بانک محال علیه محل (نقد یا اعتبار قابل استفاده) داشته باشد و نباید تمام یا قسمتی از وجهی را که به آن چک صادر کرده به صورتی از بانک خارج کند یا دستور عدم پرداخت وجه چک را بدهد و نیز نباید چک را به صورتی تنظیم کند بانک به عللی از قبیل عدم مطابقت امضا یا قلم خوردگی در متن چک یا اختلاف در مندرجات چک و امثال آن از پرداخت وجه چک خودداری کند هرگاه در متن چک شرطی برای پرداخت ذکر شده باشد بانک به آن شرط ترتیب اثر نخواهد داد.

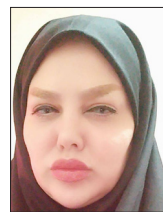
همچنین بر اساس ماده ۱۳ قانون هرگاه وجه چکی به علتی از علل مندرج در ماده ۲ پرداخت نشود بانک مکلف است در برگ مخصوصی که مشخصات چک و هویت و نشانی کامل صادر کننده در آن ذکر شده باشد علت یا علل عدم پرداخت را صریحاً قید و آن را امضا و مهر کرده و به دارنده چک تسلیم کند.

گفتنی است در ادامه این ماده قانون عنوان شده است که در برگ مزبور باید مطابقت امضا صادر کننده با نمونه امضای موجود در بانک و یا عدم مطابقت آن از طرف بانک تصدیق شود.

همچنین بانک مکلف است به منظور اطلاع صادر کننده چک فوراً نسخه دوم این برگ را به آخرین نشانی صاحب حساب که در بانک

یادداشت حقوقی

پشت نویسی چک های صیادی

زهرا رستمی
عضو مرکز وکلای
قوه قضائیه

سوال : با توجه به اینکه در قانون صدور چک مقرر نموده «ثبت انتقال چک در سامانه صیاد جایگزین پشت‌نویسی چک خواهد بود» آیا همچنان مسؤلیت تضامنی دارندگان چک که آن را با ثبت در سامانه صیاد به شخص ثالث منتقل می‌کنند (با وجود دیگر شرایط قانونی) همراه با صادرکننده چک به قوت خود باقی است و نحوه ضمانت از چک‌های صیادی چگونه است؟

پاسخ : قانون اصلاح قانون صدور چک در مقام تغییر اساسی در مقررات قانون تجارت و اصول حاکم بر اسناد تجاری نمی‌باشد و صرفاً شیوه انتقال چک را جایگزین شیوه انتقال در قانون تجارت نموده است و صرفاً پشت‌نویسی که به طریق مقرر در این قانون انجام شود، معتبر است و صادرکننده و ظهرنویسان که نام آنان به عنوان صادرکننده و ظهرنویس در سامانه صیاد ثبت شده است، وفق ماده ۲۴۹ قانون تجارت در برابر دارنده مسؤلیت تضامنی دارند.

در قانون اصلاحی صدور چک راجع به شیوه ضمانت از صادرکننده یا ظهرنویسان مقررهای بیان نکرده و حکم خاصی ندارد؛ بر این اساس، همچنان ضمانت برابر مقررات قانون تجارت انجام می‌گیرد و ثبت آن در سامانه صیاد الزامی نیست

تبصره ۲- به جز مواردی که در قانون یا در حکم دادگاه تصریح شده است، محکومان با توجه به نوع و مدت محکومیت، پیشینه و شخصیتشان، بر اساس تصمیم شورای طبقه بندی و تایید قاضی اجرای احکام در یکی از بخشهای فوق نگهداری می‌شوند. تبصره ۳- در صورتی که محل اقامت محکوم به حبس، خارج از حوزه دادگاه صادر کننده حکم باشد، نامبرده برای تحمل ادامه حبس به زندان محل اقامت خود منتقل می‌شود؛ مگر اینکه این امر موجب مفسده باشد که در این صورت با تشخیص قاضی صادر کننده رای قطعی به نزدیک ترین زندان به محل اقامت خود منتقل می‌شود. هزینه انتقال از محل اعتبارات قوه قضائیه پرداخت می‌شود.

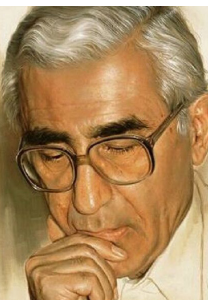
دانستنی‌های حقوقی

سه‌شنبه ۱۲ دی ماه ۱۴۰۲ • سال دوم • شماره ۴۵

خاطرات حقوقی

خاطراتی از استاد امیرناصر کاتوزیان

برگرفته از کتاب «آن سفر کرده» / «دکتر عیسی کشوری»

۲۱

استاد تعریف می‌کرد: مدتی قاضی دادگاه اراک بودم، میزان خواسته مندرج در دادخواست یکی از پرونده‌هایی که باید رسیدگی می‌کردم در حد چند ریال و در برابر بسیاری از پرونده‌های مطالبه‌ای، مبلغی ناچیز بود. من پس از دعوت از طرفین دعوی و رسیدگی به اصل خواسته، ده‌ها صفحه رای راجع به این موضوع نوشتم.

رئیس دادگاه اراک در فرصتی مرا دید و گفت: ارزش کاغذهای مصرفی شما در کتابت رای این پرونده از مبلغ خواسته آن بیشتر بود. من به ایشان پاسخ دادم: قاضی نباید با کمیت کار داشته باشد در واقع مبلغ مهم نیست، بلکه کیفیت کار و به حق بودن نتیجه مهم است در غیر این صورت هرگز رای عادلانه‌ای صادر نخواهد شد.

یادداشت حقوقی

صدور حکم تخریب مانع از ارزیابی اموال نیست

سید بهادر بهادری
حقوقدان

سوال: برخی از واحدهای مسکونی و تجاری واقع در مسیر طرح های عمرانی در سنوات قبل و به صورت خلاف و بدون پروانه ساختمانی احداث و بعضا دارای رای تخریب از کمیسیون‌های ماده صد شهرداری می‌باشند.

شهرداری در زمان اجرای طرح به هیات‌های کارشناسی درخواست نموده که اعیانی و امتیازات مسکونی و تجاری واحد مورد کارشناسی ارزیابی نگردد.

حال این سوال مطرح است آیا هیات کارشناسی می‌تواند در زمان ارزیابی قسمت های ساخته شده که حکم تخریب برای آن صادر شده است را در قیمت گذاری لحاظ نکند.

پاسخ: کارشناس در ارزیابی ملک باید همه اوصاف ملک را که عرفاً در قیمت مؤثر است، لحاظ نماید؛ بنابراین در فرض سؤال نیز اگر ملک مورد ارزیابی فاقد پروانه ساخت باشد یا مازاد بر میزان مندرج در پروانه یا برخلاف مفاد آن ساخته شده باشد، این امر چون عرفاً در قیمت مؤثر است باید مورد لحاظ قرار گیرد؛ اما صرف این امور یا حتی صدور رای تخریب از سوی کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری مانع از ارزیابی اعیانی به قیمت عرفی نیست.

بدیهی است قیمت اعیانی ملکی که رای تخریب آن صادر و قطعی شده است، عرفاً بسیار کمتر از ملکی است که دارای پروانه بوده است.

انواع سرقت

سرقت بر حسب نوع میزان مجازات و ماهیت آن به اشکال مختلف تقسیم دسته بندی شده است:

دسته اول سرقت حدی
دسته دوم سرقتهای تعزیری

سرقت حدی

ماده ۱۹۷ قانون مجازات

اسلامی مصوب ۱۳۷۰ در تعریف سرقت مقرر می دارد «سرقت عبارت است ربودن مال دیگری بطور پنهانی»

در این تعریف چهارعنصر «ربودن» «مال» «دیگری» و «بطور پنهانی» نهفته است که تعریف سرقت را شکل می دهد.

سرقت حدی به دو صورت می باشد:

سرقت با شرایط خاص

راهزنی

سرقت با شرایط خاص مستلزم حد: در این نوع سرقت اول اینکه سرقت باید بطور مخفیانه انجام گیرد: سرقت مستوجب مجازات حد باید به نحوی ارتکاب یابد که صاحب مال متوجه ارتکاب عمل ربودن مال خود نشود، بنابراین سرقتی که با علم و اطلاع صاحب مال صورت گیرد، مستوجب مجازات حد نخواهد بود.

حد ملاک مخفی بودن حد عرفی می باشد. دوم اینکه خارج کردن مال از حرز همراه با هتک حرز شرط دیگر سرقت مستوجب این است که مال به وسیله سارق یا با همکاری دیگری، از حرز خارج شود، چون حرز محل مناسب برای نگهداری مال است ویژگی اصلیش آن است که بدون هتک و از بین بردن آن نمی توان به مال موجود در حرز دست یافت و سوم اینکه سرقت در سال قحطی انجام نگیرد سرقت در صورتی مستوجب حد است که در سال قحطی صورت نگرفته باشد. منظور از قحطی فقدان ارزاق عمومی در سال ارتکاب جرم سرقت است. اگر فرد محتاجی به خاطر تأمین معاش خود یا خانواده خود مرتکب سرقت گردد مستلزم حد سرقت نیست.

راهزنی: راهزنی یکی از انواع سرقت مستلزم حد است که کیفر آن مجازات جرم محاربه می باشد. ماده ۲۸۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ مقرر می دارد: راهزنان، سارقان و قاچاقچیان که دست به سلاح ببرند و موجب سلب امنیت مردم و راه ها شوند محاربند. بنابراین راهزنی عبارت است از گرفتن اموال مسافری و عابری در طرق و شوارع ضمن غافلگیری و تهاجم مسلحانه.

سرقت های تعزیری:

سرقت های تعزیری به سرقتی گفته می شود که سارق شرایط اجرای حد را ندارد و به همین اساس حاکم یا قاضی دادگاه

سرقت - مخل - نظم
سرقت - مشدد

الف- سرقت ساده:

عنصر قانونی سرقت ساده، ماده ۶۶۱ قانون مجازات اسلامی می باشد. سرقتی است که دارای ارکان و شرایط عمومی است و هیچیک از شرایط سرقت حدی یا سرقت مشدد را ندارد. البته اگر میزان مجازات را مبنای ساده و مشدد بودن سرقت قرار دهیم، سرقت موضوع ماده ۶۶۵ قانون مجازات اسلامی که کمترین را دارد سرقت ساده خواهد بود.

ب- سرقت - مخل - نظم:

ماده ۲۷۶ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ سرقت مخل نظم را که نوعی سرقت تعزیری می باشد. «سرقتی که فاقد شرایط اجرای حد می باشد و موجب اخلال در نظم با خوف شده را بیم تجری مرتکب یا دیگران باشد، اگرچه شاکی نداشته یا گذشت نموده باشد، موجب حبس تعزیری از یک تا پنج سال خواهد بود» اطلاق این ماده شامل سرقت های تعزیری ساده و مشدد می شود.

ج- سرقت - مشدد:

منظور از سرقت مشدد، هرگونه سرقتی است که مقرون به یک یا چند عامل از عوامل تشدید مجازات بوده و مجازات آن شدیدتر از مجازات سرقت ساده باشد و شرایطی را نیز داشته باشد که در قانون پیش بینی کرده است. این شرایط، حصری می باشد و نمی توان عامل دیگری غیر از عوامل پیش بینی شده در قانون را عامل تشدید مجازات قرارداد، عوامل تشدید مجازات که در مواد ۶۵۱ تا ۶۶۰ قانون مجازات اسلامی بیان شده اند که عبارتند از:

سرقت در شب، تعدد سارقان، سرقت مسلحانه، بالا رفتن از دیوار، شکستن حرز، استفاده از عنوان یا لباس مستخدم دولت، مأمور دولتی قلمداد کردن، بکاربردن کلید ساختگی، سرقت از محل مسکونی، سرقت همراه با آزار یا تهدید، سرقت از محل های عمومی، مستخدم، شاگرد و کارگر بودن سارق، سرقت به اقتضای شغل، کیف زنی یا جیب بری و امثال آن، سرقت در مناطق بحرانی، سرقت آب، برق و گاز و تلفن.

عدم صدور گواهی حصر و وراثت برای متوفی فاقد ورثه

سمیه ساریخانی
وکیل پایه یک دادگستری

سوال: در صورتی که متوفی فاقد ورثه باشد و ذی نفع تقاضای صدور گواهی انحصار وراثت نماید، نحوه صدور گواهی انحصار وراثت به چه کیفیتی است؟

پاسخ: در صورتی که متوفی وارثی نداشته باشد، ابتدا باید در اجرای قانون امور حسبی مصوب ۱۳۱۹ از دادگاه صالح درخواست تعیین مدیر ترکه شود. چنانچه مدیر ترکه برابر قانون مذکور ادعای فرد مبنی بر داشتن حقی بر

متوفی را با ادله ابرازی و سوابق امر منطبق بداند، با رعایت مقررات مربوط از جمله ماده ۳۳۶ قانون یادشده، نسبت به ادای دیون متوفی اقدام می‌کند و در غیر این صورت، ذی‌نفع باید مطابق ماده ۲۳۸ قانون یادشده به طرفیت مدیر ترکه اقامه دعوا کند؛ مگر آنکه ترکه به دادستان داده شده باشد که در این صورت دعوا باید به طرفیت دادستان اقامه شود. بنا به مراتب فوق، موضوع درخواست ذی‌نفع برای صدور گواهی حصر وراثت به نحو مطرح شده موضوعاً منتفی است.

دستورالعمل تعیین نحوه و میزان دسترسی به سامانه سجل محکومیت‌های مالی

دستورالعمل تعیین نحوه و میزان دسترسی به سامانه سجل محکومیت‌های مالی، در ۱۴ ماده و ۳ تبصره در تاریخ ۱۳ بهمن ماه ۱۴۰۰ به تصویب رئیس قوه قضاییه رسیده است. دستورالعمل تعیین نحوه و میزان دسترسی به سامانه سجل محکومیت‌های مالی، در اجرای بند پ ماده ۱۱۶ قانون برنامه ششم توسعه و در راستای تبصره ذیل ماده ۸ آیین نامه اجرایی بند مذکور و به منظور تعیین نحوه دسترسی به سامانه سجل محکومیت‌های مالی، در ۱۴ ماده و ۳ تبصره در تاریخ ۱۳ بهمن ماه ۱۴۰۰ به تصویب رئیس قوه قضاییه رسیده است. ماده ۱ - تعاریف و اختصارات بکار رفته در این آیین نامه به شرح ذیل است:

قانون برنامه ششم: قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
آیین نامه: آیین نامه اجرایی بند (پ) ماده (۱۱۶) قانون برنامه ششم.

سامانه: سامانه موضوع بند (۳) ماده (۱) آیین نامه.
بهره برداران: بهره برداران موضوع بند (۵) ماده (۱) آیین نامه.
مرکز: مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه.
استعلام شونده: شخصی که اطلاعات موضوع بند ۶ ماده یک آیین نامه در مورد او از سامانه استعلام می‌شود.
ماده ۲ - دسترسی به اطلاعات سامانه در موارد زیر مجاز است:

الف. به موجب قانون یا مقررات دسترسی به این اطلاعات تجویز شده باشد.
ب. با رضایت استعلام شونده.
تبصره - در مورد بند (ب) چنانچه استعلام شونده شخص حقوقی باشد موافقت بالاترین مسئول شخص حقوقی یا مقام مجاز مقرر در قانون یا اساسنامه لازم است.
ماده ۳ - مرکز موظف است جهت استفاده بهره برداران از سامانه اقدامات زیر را انجام دهد:

الف. فراهم نمودن امکان استفاده برخط بهره برداران از سامانه بر بستر شبکه ملی عدالت.
ب. طراحی سامانه به منظور جلوگیری از اشتباهات مربوط به تشابه اسمی اشخاص، به نحوی که استعلام بر اساس شماره ملی اشخاص حقیقی و شناسه ملی اشخاص حقوقی و در مورد اتباع بیگانه شناسه یکتا یا شماره گذرنامه انجام شود.

پ. پیش بینی امور مربوط به آموزش سامانه از جمله راهنمای کاربری و شرایط بهره برداری و نحوه انجام استعلامات و دوره‌های آموزشی به صورت الکترونیکی به بهره برداران.
ت. فراهم نمودن امکانات لازم جهت ثبت و تکمیل اطلاعات مربوط به محکومیت‌های مالی در سامانه‌های قضایی برای مراجع قضایی.

ث. رعایت تمهیدات امنیتی جهت حفظ محرمانگی و حریم خصوصی اشخاص در طراحی سامانه و ارائه پاسخ به استعلامات صرفاً در موارد مذکور در ماده ۲ این دستورالعمل.

ج. فراهم نمودن امکان ثبت تغییرات و به روزرسانی اطلاعات سامانه.

چ. نگهداری سوابق استعلامات با ثبت بهره بردار و کاربراستعلام کننده.

ح. فراهم نمودن امکان ثبت اعتراض استعلام شونده و ذی نفع نسبت به پاسخ ارسالی برای بهره برداران در سامانه.

تبصره - مرجع صالح از قبیل اجرای احکام دادگستری و دوایر اجرای ثبت، حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز مواد اعتراض را بررسی و نتیجه را از طریق سامانه ابلاغ به اطلاع معترض رسانده و در صورت نیاز به تصحیح پاسخ استعلام، موارد را در قالب پاسخ استعلام جدید برای بهره برداران ارسال می‌نماید.

ماده ۴ - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است: الف. اطلاعات کلیه پرونده‌های اجرایی که پس از مدت بیست روز از ابلاغ اجراییه هنوز اجرا نشده است و همچنین اطلاعات متعهدانی که پس از تصویب قانون برنامه ششم ظرف مهلت بیست روز از تاریخ ابلاغ اجراییه به تعهد خود عمل ننموده اند را به صورت خودکار در سامانه قرار دهد.

ب. تغییرات مربوط به وضعیت متعهد سند لازم الاجراء، اعم از اجرای مفاد سند، اعلام رضایت متعهدله، ابطال اجرائیه یا سایر تغییرات موثر در وضعیت متعهد را در سامانه به روزرسانی نماید. پ. ضوابط ابلاغی از سوی مرکز جهت تبادل اطلاعات را رعایت نماید.

ث. با نظارت بر عملکرد کاربران از تاخیر یا اشتباه در ثبت اطلاعات فوق جلوگیری نماید.

ماده ۵ - بهره برداران جهت استفاده از سامانه مکلف به رعایت موارد زیر می‌باشند.

الف. طراحی سامانه‌های خود به منظور امکان استعلام برخط از طریق شبکه ملی عدالت.

ب. رعایت ضوابط ابلاغی از سوی مرکز جهت بهره برداری از سامانه.

پ. فراهم نمودن امکان احراز هویت کاربران و اطلاعات نشانی اینترنتی (IP) برای مرکز.

ت. جلوگیری از بهره برداری غیرمجاز با نظارت بر عملکرد کاربران.

ث. رعایت ساز و کارهای امنیتی لازم جهت بهره برداری از سامانه و حفظ اطلاعات دریافتی.

ج - حفظ امنیت اطلاعات، محرمانگی و حریم خصوصی استعلام شوندگان.

ماده ۶ - در موارد زیر سابقه استعلام شونده از سامانه حذف می‌شود:

الف. بلاثر شدن محکومیت مالی به موجب حکم قطعی.
ب. ابطال اجرائیه ثبتی از سوی مرجع صلاحیت دار.

پ. اعاده اعتبار ورشکسته در احکام ورشکستگی.

ت. اجرای کلیه محکومیت‌های مالی و اجراییه ثبتی، مشروط بر اینکه از آخرین محکومیت یا اجراییه اجرا شده شش ماه گذشته و پس از آن محکومیت مالی یا اجراییه دیگری برای وی ثبت نشده باشد.

تبصره - در صورت رضایت متعهدله یا اجرای مفاد اجراییه‌های ثبتی و همچنین در صورتی که پرونده در مرجع قضایی به هر نحو مختومه گردد، بلافاصله در سامانه، سوء اثرهای موضوع تبصره ۲ بند ب ماده ۱۱۳ قانون برنامه ششم رفع می‌گردد، لیکن حذف اطلاعات از سامانه منوط به رعایت بند «ت» این

ماده می‌باشد.

ماده ۷ - در موارد زیر وضعیت محکومیت مالی به روزرسانی و در پاسخ به استعلامات حسب مورد آخرین تصمیم قضایی ارائه می‌شود:

الف. صدور قرار قبولی اعاده دادرسی.

ب. صدور قرار توقف یا تاخیر اجراء در موارد قانونی.

پ. اصلاح یا تغییر محکوم به.

ت. صدور قرار قبولی دادخواست وخواهی.

ث. قبول دادخواست تجدیدنظرخواهی خارج از مهلت.

ج. صدور حکم به اعسار یا تقسیط محکوم به.

چ. تصمیم قاضی اجرای احکام کیفری مبنی بر غیرقابل اجراء بودن حکم.

ح. صدور قرار توقف عملیات اجرایی ثبت.

خ. سایر مواردی که در حکم یا نحوه اجرای آن تغییراتی ایجاد شود.

ماده ۸ - استعلام از سامانه و مرجع استعلام کننده به طریق مقتضی، از جمله ارسال پیامک به استعلام شونده اطلاع رسانی و پاسخ استعلام نیز به حساب کاربری وی در سامانه ابلاغ ارسال می‌شود، مگر در مواردی که عدم اطلاع رسانی به تصویب کمیته تشخیص موضوع تبصره ۲ ماده ۲۲ آیین نامه اجرایی نحوه و میزان دسترسی به اطلاعات مرکز ملی داده‌های قوه قضاییه، مصوب ۱۳۹۸/ ۱۱/ ۲۰ رسیده باشد.

ماده ۹ - به منظور ایجاد شفافیت و تعیین منشاء محکومیت مالی، علاوه بر موضوع محکومیت، مبنای صدور حکم که ناشی از ضمان قهری یا تعهدات مالی معوض یا غیرمعوض بوده در اطلاعات مربوط به محکومیت‌های مالی اعلام می‌شود.

ماده ۱۰ - مراجع قضایی موظف اند در راستای دستورالعمل ثبت و تکمیل اطلاعات سامانه‌های قضایی، مصوب ۱۳۹۹/۶/ ۱۷ نسبت به شناسایی و ثبت شماره یا شناسه ملی محکومان مالی که فاقد این اطلاعات هستند اقدام و حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ راه اندازی سامانه، اطلاعات مربوط به محکومیت‌های مالی را با رعایت مفاد آیین نامه ثبت یا به روزرسانی نمایند.

ماده ۱۱ - در اجرای بند الف ماده ۱۵ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، مصوب ۱۳۸۸ مرکز موظف است خدمت الکترونیکی استعلام محکومیت‌های مالی اشخاص حقیقی و حقوقی را ارائه نماید تا در صورت رضایت شخص استعلام شونده امکان استعلام برای اشخاص ثالث فراهم شود.

ماده ۱۲ - بهره برداران مکلف اند اطلاعات دریافت شده از سامانه را صرفاً جهت اعتبارسنجی و شفافیت اقتصادی استفاده و از نشر یا اعلام آن، مگر به موجب قانون، خودداری کنند.

ماده ۱۳ - مسئولیت نظارت بر اجرای دقیق این دستورالعمل و نحوه استفاده کاربران از اطلاعات دریافت شده، به عهده بهره برداران بوده و مقامات، مدیران و سرپرستان مستقیم هر واحد، در صورت کشف تخلف مسئول اعلام آن به مراج ذیصلاح هستند.

ماده ۱۴ - این دستورالعمل در ۱۴ ماده و ۳ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/ ۱۱/ ۱۴ به تصویب رئیس قوه قضاییه رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.

بخشنامه نحوه احضار اشخاص حقوقی

پرونده‌های مرتبط با اشخاص حقوقی لازم است به جای احضار مدیرعامل با رعایت مقررات مربوط به احضار، به شخص حقوقی احضار شود تا نماینده قانونی یا وکیل خود را معرفی نماید و با حضور نماینده شخص حقوقی تحقیقات مقدماتی برابر ضوابط صورت پذیرد و در ادامه چنانچه اتهام متوجه مدیرعامل باشد به گونه‌ای که اقدامات قضایی موجب اخلاف در روند تولید و اشتغال نگردد، رسیدگی قضایی انجام شود.

ممکن است در روند تولید و فعالیت اقتصادی بنگاه مربوط اثرات منفی داشته باشد لذا با عنایت به تاکیدات مقام معظم رهبری «مدظله العالی» مبنی بر ضرورت حمایت از رونق تولید و تقویت اقتصاد کشور، به دادرها و محاکم دادگستری ابلاغ می‌گردد: با عنایت به مفاد مواد ۶۸۸ و ۶۸۹ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲.۱۲.۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی در مورد

بخشنامه نحوه احضار اشخاص حقوقی، ۱۶ شهریورماه صادر شده است.

بخشنامه نحوه احضار اشخاص حقوقی، در تاریخ ۱۶ شهریورماه ۱۳۹۸ از سوی قوه قضاییه صادر شده است.

نظر به اینکه در پاره‌ای از پرونده‌های مطروحه مرتبط با اشخاص حقوقی به ویژه مراکز اقتصادی و تولیدی نظیر پرونده‌های مربوط به حوادث حین انجام کار، احضار مدیرعامل

جایگاه قانون گذاری و نظارتی کنگره در رقابت استراتژیک آمریکا و چین

ادامه از صفحه اول:

چین، شرکای تجاری اصلی آن در شرق آسیا و کشورهای متحد دیگر می توانند شرکای تجاری دیگری را تشکیل دهند؛ اما زیرساخت های مالی چین به اندازه کافی قوی یا مستقل نخواهد بود که بتواند اتکال این کشور به سیستم های غربی را دور بزند. چین همچنین مایل است روابط مستحکم خود را با ایالات متحده در تجارت و سرمایه گذاری تا زمانی که نرخ رشد بالای هدف گذاری شده آن را تقویت کند، حفظ کند.

باین حال، در «درازدت»، همه چیز می تواند متفاوت به نظر برسد. اگر ائتلاف های تحت رهبری غرب موفق به ایجاد مشارکت های اقتصادی و امنیتی بزرگ تر شوند که بر قدرت های در حال توسعه مانند هند و چین پیروز شوند و کنترل سرمایه بر یوان را حفظ کنند، آنگاه می توان به طور مؤثر با افزایش قدرت مالی چین در جهان مقابله کرد. کاهش نیروی کار و توانایی نسبتاً بدتر چین برای جذب نیروی کار با استعداد از خارج از کشور نیز با گذار به یک مدل اقتصادی با ارزش افزوده و با فناوری بالا، دشوارتر خواهد بود و ایالات متحده به مرور زمان زنجیره تأمین خود را از چین جدا خواهد کرد.

۲) جایگاه قانون گذاری و نظارتی کنگره

بر اساس یک مطالعه ای که اخیراً انجام شده، تعداد لوایح ارائه شده در مورد چین بین سال های ۲۰۱۳ و ۲۰۲۱ شش برابر شده است. نتیجه این است که کنگره اکنون تقریباً در تمام جنبه های سیاست گذاری آمریکا در مورد چین بازیگر اصلی است و از نقش های قانون گذاری و نظارتی خود در راه های متفاوت و جدیدی که به طور مستقیم بر امور سیاسی، اقتصادی، دیپلماتیک و امنیتی ایالات متحده و چین تأثیر می گذارد استفاده می کند. میزان فعالیت و دستور کار در مورد چین در بیشتر سال ها بین سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۸ ثابت بوده است. باین حال، از حدود سال ۲۰۱۹، میزان فعالیت کنگره، هم قانون پیشنهادی و هم جلسات استماع، افزایش یافت. در واقع، در سال ۲۰۱۹ در طول دوره ۱۱۷ کنگره، برای اولین بار در بیش از یک دهه، لوایح بیشتری در مورد چین نسبت به کل خاورمیانه ارائه شد.

ایوان اس مدیروس، از مؤسسه سیاست گذاری جامعه آسیا، منبع دقیق این افزایش را کاملاً مشخص نمی داند؛ اما تمرکز اولیه بسیاری از جلسات بر وخامت اوضاع سیاسی در هنگ کنگ و رفتار با اوغورهای مسلمان در سین کیانگ بود. منافع کنگره اما به زودی گسترش یافت. شاید قابل توجه ترین مورد در این دوره میزان گسترش اقدامات کنگره برای پوشش دادن تنوع جدیدی از موضوعات، از جمله نوسازی ارتش چین، اجبار اقتصادی چین، تایوان، وضعیت حقوق بشر در چین و رویکرد فعال تر چین به ادعاهای ارضی خود در دریای چین جنوبی، در مرز هند و جزایر سنکاکو است.

فرا تر از داده های گردآوری شده، یک بررسی عمیق تر ماهیت نقش رو به گسترش کنگره را نشان می دهد که تحقیقات بیشتر، جلسات استماع، الزامات گزارش دهی و قوانینی که آن را به قانون تبدیل می کند. کنگره در حال حاضر تنها اقدامات بیشتری در مورد چین انجام نمی دهد؛ بلکه حول مجموعه گسترده تری از مسائل چین عمل کرده و به روش هایی متفاوت از گذشته اعمال نفوذ می کند. با افزایش چشمگیر تحقیقات کنگره در مورد چین، نمونه های این فعالیت جدید فراوان است. از اوایل سال ۲۰۱۲، کمیته منتخب دائمی اطلاعات مجلس به رهبری مایک راجرز، تحقیقات گسترده ای را در مورد خطرات امنیت ملی ناشی از شرکت های مخبراتی چینی هوآوی و زدتی ای انجام داد که به شیوع بحث های عمومی در مورد مخاطرات پیش روی مصرف کنندگان و کسب و کارهای آمریکایی دامن زد. در اواخر دهه ۲۰۱۰، کمیته فرعی دائمی تحقیقات سنا، به رهبری راب پورتمن، گزارش های متعددی را تهیه کرد که تأثیر مؤسسات کنفوسیوس چین بر نظام آموزشی ایالات متحده و برنامه های جذب استعداد های چین

را پوشش می داد. کمیته اقلیت (دموکرات) نیز گزارشی در مورد تلاش های چین برای نفوذ بر فدرال رزرو ایالات متحده تهیه کرد. در حالی که ترسیم رابطه مستقیم بین این تحقیقات و اقدامات سیاستی ایالات متحده دشوار است، دولت ترامپ متعاقباً اقداماتی را در بسیاری از این حوزه ها انجام داد. با افزایش نگرانی ها در مورد کنترل حزب کمونیست بر شرکت های مخابراتی چین، دولت ترامپ اقدامات تنبیهی متعددی را علیه هوآوی و زدتی ای انجام داد که شامل قرار دادن هر دو در فهرست نهادهای تحت تحریم وزارت بازرگانی بود. وزارت آموزش دولت همچنین تحقیقات مفصلی را در مورد کمک های مالی دولت های خارجی (و نهادهای خارجی مرتبط) به دانشگاه های ایالات متحده با تمرکز بر کمک های مالی از منابع چینی انجام داد. وزارت دادگستری ترامپ یک برنامه وسیع اعمال قانون را برای بررسی دسترسی و نفوذ چین به مؤسسات تحقیقاتی ایالات متحده آغاز کرد که به نام «ابتکار چین» شناخته می شود.

افزون بر این، به نظر می رسد که کمیسیون های تحت اختیار کنگره، مانند کمیسیون اجرایی کنگره در مورد چین (CECC) و کمیسیون بررسی روابط اقتصادی و امنیتی ایالات متحده و چین (USCC) که فاقد قدرت قانون گذاری هستند، تأثیر خود را بر سیاست گذاری افزایش داده اند. در سال ۲۰۲۰، کارکنان CECC گزارشی به نام «زنجیره های عرضه جهانی، کار اجباری و منطقه خودمختار اوغور سین کیانگ» را تهیه کردند که بر اساس چند سال استماع و تحقیق شکل گرفت. این تلاش در قانون پیشگیری از کار اجباری اوغورها که در دسامبر ۲۰۲۲ به تصویب رسید، به اوج رسید و شرکت های آمریکایی را ملزم می کند تا گواهی کنند که هیچ نوع کار اجباری در بخشی از فرآیند تولید کالاهای تولید شده در سین کیانگ دخیل نیست. به نوبه خود، USCC از جلسات استماع خود برای بررسی برخی از موضوعات محوری مربوط به قابلیت های سیاسی، اقتصادی و نظامی در حال تحول چین که می تواند منافع ایالات متحده را به چالش بکشد، استفاده کرده است.

روشن ساز کلام

روابط ایالات متحده و چین از دیدگاه جهانی اهمیت بیشتری پیدا می کند، در حالی که مدیریت تنش ها بین دو طرف به طور فزاینده ای دشوار شود. با نزدیک شدن به انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ ایالات متحده، نگرانی در سراسر جهان نسبت به سیاست واشنگتن نسبت به روابطش با چین عمیق تر می شود. در این میان، دیدگاه های کنگره و کاخ سفید به شدت متفاوت است. یک قیاس تاریخی بینش مهمی را در مورد اینکه چگونه دیدگاه های آن ها متفاوت است و اینکه چگونه دولت جو بایدن، رئیس جمهور ایالات متحده در تلاش برای مدپریت روابط پیچیده تر خود با پکن است، ارائه می دهد. اخیراً یکی از افراد آگاه به سیاست های کاخ سفید به کیودو نیوز گفت که کنگره فکر می کند ما در سال ۱۹۴۱ هستیم. اعضای آن احساس می کنند که چین در شرف آغاز یک بحران سیاسی-نظامی فعال است که به راحتی می تواند به جنگ بین چین و ایالات متحده، بر سر تایوان (نه با ژاپن همانند سال ۱۹۴۱) منجر شود. کنگره، از این

نظر، فشار نظامی چین بر تایوان را مقدمه ای برای درگیری جدی در کوتاه مدت یا حداقل ظرف چهار یا پنج سال می داند. در حالی که این فشار از زمان سفر ناسی پلوسی؛ رئیس پیشین مجلس نمایندگان آمریکا، به تایوان در اکتبر ۲۰۲۲ (مهر ۱۴۰۱) آغاز شد.

باین حال، کاخ سفید از یک قیاس تاریخی متفاوت برای توصیف روابط ایالات متحده و چین استفاده می کند: ۱۹۱۴. در آن سال سرنوشت ساز، تصور نادرست متقابلی حاکم بود. علیرغم سطوح بالای وابستگی متقابل اقتصادی و آشنایی نخبگان، جهان وارد یک درگیری غیرمنتظره و ناخواسته شد. پیامدهای خطرناک و پیش بینی نشده تغییرات در فناوری و قدرت اقتصادی نسبی مشکی بود که تعداد کمی از افراد، از جمله رهبران، با وجود پیوندهای ارثی نخبگان، آن را درک می کردند. سران انگلیس و آلمان، هماورهای اصلی در جنگ ۱۹۱۴، در واقع پسرعمو بودند اما ملت های آن ها وارد درگیری شدند که منجر به کشته شدن نزدیک به ۲۰ میلیون نفر شد.

دوگانگی تاریخی دیدگاه ۱۹۴۱ در کنگره و دیدگاه ۱۹۱۴ در کاخ سفید زمینه آموزنده ای برای تفکر در مورد نشست اخیر بایدن و شی جین پینگ رئیس جمهور چین در فیوولی، کالیفرنیا و روابط ایالات متحده و چین در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ فراهم می کند. دو نسخه متضاد وجود دارد که جمهوری خواهان بیشتر به رویکرد ۱۹۴۱ و دموکرات ها به ۱۹۱۴ پایبند هستند. این انشعاب می تواند به راحتی سیاست آمریکا را به سمت جنگ طلبی در مورد چین در سال آینده سوق دهد، اما اجلاس اخیر به خنثی کردن این چشم انداز کمک کرد. کنگره تا حدی به دلیل ساختار و نقش قهری آن در روابط آمریکا و چین به شدت نسبت به رویکرد سال ۱۹۴۱ سوگیری دارد.

طبق قانون روابط تایوان در سال ۱۹۷۹، درست زمانی که ایالات متحده در حال تغییر روابط دیپلماتیک از تایوان به پکن بود، کنگره مسئولیت بیشتری برای بررسی روابط ایالات متحده با تایوان پیدا کرد. کنگره همچنین نقشی محوری در تضمین خرید تسلیحات دفاعی، با هدف تضمین ثبات در تنگه تایوان، ایفا کرد. با توجه به مسئولیت های کنگره در خصوص روابط بین تنگه ای (رابطه چین-تایوان)، جای تعجب نیست که فراکسیون تایوان که از آن حمایت سیاسی می کند، با ۱۵۱ عضو مجلس نمایندگان و ۳۲ سناتور، به یکی از بزرگ ترین فراکسیون های ایالات متحده تبدیل شده است. کنگره با یک صندوق قدرتمند حمایتی، چندین قانون مهم را در پنج سال گذشته برای تقویت تایوان تصویب کرده و محدودیت های معاملات دولت ایالات متحده با تایوان را کاهش داده است.

کاخ سفید با چارچوب ذهنی سال ۱۹۱۴ مجموعه چالش هایی را داشته است. کاخ سفید به غیر از رابطه دوستی شی با ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه، او را منزوی از شرکات های بین المللی جدی در نظر گرفت که این انزوا ناشی از بحران کرونا، جنگ اوکراین و همچنین افزایش نفوذ داخلی حزب کمونیست چین بوده است. کاخ سفید اولویت بالایی را برای گفتگوی سطح بالا با پکن قرار داده است. چینی ها با بازگرداندن کانال گفتگوهای نظامی دوجانبه و دادن امتیازات مهم داخلی به ایالات متحده به کاهش بحران کمک کردند. با یک نشست موفق، نگرانی های نادرست ناشی از دیدگاه سال ۱۹۱۴ به طور جزئی خنثی می شود. با نگاه به آینده، یک اقتصاد آشفته، عدم قطعیت جنگ اوکراین و تأثیر ثبات بخش اجلاس سران احتمالاً رئیس جمهور چین را از ماجراجویی های به سبک ۱۹۴۱ در کوتاه مدت باز خواهد داشت. برای بایدن، خنثی کردن نگرانی های نادرست ناشی از ۱۹۱۴، همراه با نگرش آشتی جویانه چینی ها نسبت به شرکت های منتخب آمریکا، چشم انداز نسبتاً باثباتی را برای سال ۲۰۲۴ در جبهه سیاست بین ایالات متحده و چین ایجاد می کند. مطمئناً سایه های تاریک درازمدت بر روابط ایالات متحده و چین باقی خواهد ماند. باین حال رعدوبرق در افق دور روابط دو قدرت قابل مشاهده هستند.

دادگاه کیفری یک دارای رئیس و دو مستشار است که با حضور دو عضو نیز رسمیت می‌یابد. در صورت عدم حضور رئیس، ریاست دادگاه به عهده عضو مستشاری است که سابقه قضائی بیشتری دارد.

تبصره ۱- دادگاه کیفری یک در مرکز استان و به تشخیص رئیس قوه قضائیه در حوزه قضائی شهرستان ها تشکیل می‌شود. در حوزه هایی که این دادگاه تشکیل نشده است، به جرائم موضوع صلاحیت آن در نزدیکترین دادگاه کیفری یک در حوزه قضائی آن استان رسیدگی می‌شود.

ادامه در صفحه بعد

سه‌شنبه ۱۲ دی ماه ۱۴۰۲ • سال دوم • شماره ۴۵

دانشتنی‌های حقوقی

معامله به قصد فرار از دین

چکیده :

اقدام شوهر در فروش اموالش به بستگان نزدیک پس از مطالبه مهریه، مصداق معامله به قصد فرار از دین می باشد.

تاریخ رای نهایی: ۱۳۹۱/۱۲/۱۲

شماره رای نهایی: ۹۱۰۹۹۷۰۲۲۲۱۰۱۳۸۲

رای بدوی قطعی

در خصوص شکایت ر. به وکالت از ح. علیه الف. و ص. و م. با وکالت ع. دایر بر معامله به قصد فرار از دین توجهاً به محتویات و کیفرخواست صادره و شکایت شاکیه و وکیل وی که بیان داشتند که موکل مهریه خود را بعد حادث شدن اختلاف خانوادگی به اجراء گذاشته و مطالبه نمودند که آقای

الف.د. به قصد فرار از دین با معامله‌های صوری با خواهر خود خانم ص. و م. انجام داده و ادعا نموده که اموال خود را فروخته و معامله نموده درحالی که انتقال گیرندگان خود اطلاع کامل از قصد متهم به فرار از دین را داشتند، به صورت صوری با وی معامله نمودند؛ حتی آقای م. مغازه را تصرف نموده و خود متهم الف.د. در آن متصرف و مشغول به معامله بوده و حتی سرقفی که ادعای فروش دارند اجازه مالک نیز اخذ نگردیده و حتی مدرکی که ثمن معامله پرداخت شده و نحوه پرداخت نیز ارائه نشده که وکیل متهمین نیز حاضر و بیان داشته موکل آقای الف. چون ورشکسته شده بود اموال غیر منقول خود را به فروش گذاشته و بعد از فروش به‌عنوان اجاره از خریداری اجاره کرده و خود مشغول بکار بوده که دادگاه با توجه به مراتب و نظر به دفاعیات بلاوجه وکیل متهمین و نظر به اظهارنامه‌های

مالیاتی که توسط خود متهم الف.د. پرداخت گردیده و نظریه مکتوب کارشناس و نظر به اینکه بعد از مطالبات مهریه متهم اقدام به فروش اموال نموده و متهمین ردیف دوم و سوم نیز از قصد فروشنده مطلع بوده و معاملات نیز صوری اتفاق افتاده به نحوی که اصلاً مبیع تحویل خریداران نشده و با توجه به سایر قرائن و امارت موجود بزه انتسابی متهمین را محرز و مسلم دانسته و مستنداً به ماده ۴ قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی متهم ردیف اول را به تحمل ده ماه حبس تعزیری و متهمین ردیف دوم و سوم را به تحمل چهار ماه حبس تعزیری محکوم و اعلام می‌نماید. که رأی صادره ظرف مهلت بیست روز پس از ابلاغ قابل اعتراض و تجدیدنظرخواهی می‌باشد.

رئیس شعبه ۱۱۳۱ دادگاه کیفری تهران

رئیس شعبه ۲۱ دادگاه تجدیدنظر استان تهران

دستورالعمل اجرایی اصل ۱۴۲ قانون اساسی

یادداشت حقوقی

فرب در ازدواج

سیدعلی‌حسینی‌شیدا
وکیل پایه یک دادگستری

سوال : پس از انعقاد عقد ازدواج مشخص میگردد قبل از خواستگاری و انعقاد عقد زوج با بستن لوله های خروجی وازکتمومی امکان قابلیت باروری را از خود سلب کرده است زوجه پس از اطلاع از این موضوع به طرح شکایت کیفری تدلیس درازدواج و تقاضای فسخ نکاح اقدام و سپس زوج با مراجعه به

پزشک متخصص نسبت به بازگشایی لوله ها اقدام نموده است پزشکی قانونی در مقام پاسخ به استعلام دادگاه اعلام نموده است عمل وازکتمومی قبلاً صورت گرفته است تائید ادعای زوجه لیکن ایشان نسبت به بازگشایی لوله ها اقدام نموده اما اینکه امکان باروری وجود دارد یا خیر؟ منوط به معاینه مجدد در شش ماه بعد می باشد با این وصف: ۱- آیا حق طرح شکایت کیفری زوجه به قوت خود باقی است؟ ۲- آیا این عمل زوج با وصف اینکه فلسفه اصلی ازدواج تولید مثل و ازدیاد نسل است میتواند مصداق تدلیس در ازدواج باشد؟

۳- آیا بازگشایی لوله های خروجی حق فسخ نکاح را از زوجه سلب می کند یا خیر؟

با این وصف که هنگام خواستگاری و انعقاد عقد مرد در حالت غیر قابل باروری بوده و بعداً برای رهایی از شرایط فسخ نکاح نسبت به بازگشایی لوله های خود اقدام نموده است می تواند دارای وصف جزایی داشته باشد

پاسخ : ۱- برابر ماده ۱۱۲۸ قانون مدنی، «هرگاه در یکی از طرفین صفت خاصی شرط شده و بعد از عقد معلوم شود که طرف مذکور فاقد وصف مقصود بوده برای طرف مقابل حق فسخ خواهد بود، خواه وصف مذکور در عقد تصریح شده یا عقد متبانیاً بر آن واقع شده باشد.» از سویی دیگر زوجین در صورتی که در سن باروری باشند عرفاً وجود وصف باروری در زمان عقد جزو شروط بنایی ازدواج ایشان تلقی میشود و کتمان وازکتمومی در فرض سوال میتواند از مصادیق تدلیس تلقی شود .

۲- مستفاد از مقررات ماده ۶۴۷ قانون مجازات اسلامی ۱۳۷۵، فرب در ازدواج مستلزم وانمود کردن یا انجام عملیاتی نسبت به زن یا مرد است که موجب فرب طرف دیگر در ازدواج با او گردد، به نحوی که پنهان داشتن صفت یا توصیف کردن به صفتی که شخص فاقد آن است با قصد فرب انجام شده باشد و سکوت در مورد انجام دادن عمل وازکتمومی در مواردی که زوجه در سن باروری است می تواند از مصادیق تدلیس توسط زوج تلقی شود.

دستورالعمل اجرایی اصل ۴۲ قانون اساسی، در تاریخ ۲۳ آبان ماه ۱۳۸۳ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسیده است.

دستورالعمل اجرایی اصل ۴۲ قانون اساسی، در اجرای اصل ۱۴۲ قانون اساسی، در تاریخ ۲۳ آبان ماه ۱۳۸۳ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسیده است.

ماده ۱- در اجرای اصل ۱۴۲ قانون اساسی؛ دفتری با عنوان «دفتر اصل ۱۴۲ قانون اساسی» که در این دستورالعمل دفتر نامیده می‌شود زیر نظر رئیس قوه قضائیه تشکیل می‌گردد تا مطابق این دستورالعمل و در چارچوب قوانین و مقررات و قواعد عمومی، اقدامات لازم را معمول دارد.

رئیس قوه قضائیه می‌تواند اختیارات اجرائی مربوط به اعمال اصل مذکور را به این دفتر واگذار کند.

ماده ۲- دفتر بلافاصله بعد از شروع و خاتمه خدمت مقامات مشمول، اقدامات لازم را به منظور اجرای اصل ۱۴۲ قانون اساسی انجام خواهد داد.

ماده ۳- مقامات مشمول میزان دارائی خود و همسر و فرزندان خویش را در اظهارنامه‌هایی که با امضاء رئیس قوه قضائیه و توسط دفتر ارسال می‌گردد توصیف کرده و ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ وصول به دفتر تسلیم می‌کنند.

تبصره ۱- پیگیری جهت دریافت اظهارنامه‌های ارسالی از طریق دفتر به عمل می‌آید.

تبصره ۲- دفتر دریافت اظهارنامه‌ها را به مقامات مشمول اعلام خواهد کرد.

ماده ۴- اطلاعات مندرج در اظهارنامه ها، سری و افشاء آن ممنوع است و تخلف از آن مستوجب تعقیب کیفری و از حیث مجازات تابع مقررات مربوط به افشاء اسناد و اطلاعات طبقه بندی شده و افشاء اسرار می‌باشد.

ماده ۵- مقامات مشمول اصل ۱۴۲ تغییرات حین خدمت در مورد اموال و تعداد اعضاء خانواده خود را به دفتر اعلام کنند رئیس قوه قضائیه در صورت ضرورت در مورد این تغییرات کسب اطلاع می‌کند.

ماده ۶- دفتر با استفاده از روش‌های گوناگون و با بررسی و کارشناسی لازم نسبت به رفع نقص، ابهام و اجمال محتویات اظهارنامه‌ها و سایر اطلاعات مربوط به دارائی مشمولان و همچنین جمع بندی آنها، موضوع رسیدگی را تسهیل می‌نمایند.

ماده ۷- دفتر برای رفع نقص، ابهام و اجمال در میزان دارایی مشمولان و طرق تحصیل، تعدیل و یا هر گونه تغییرات آن، با تشخیص رئیس قوه قضائیه یا شخص مأذون نسبت به اخذ توضیح از آنان اقدام می‌کند.

ماده ۸- دفتر به منظور استفاده از ظرفیت‌های موجود، حسب مورد با استعلام از کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات و

شرکت‌های دولتی، نهادها و مؤسسات عمومی غیر دولتی، مراجع قضائی، نیروهای انتظامی و سایر دستگاه‌ها و مجموعه‌های حاکمیتی و به طور کلی قوای سه گانه کشور جهت جمع آوری اطلاعات، اسناد مدارک و سوابق مربوط به دارایی مسمولان و تغییرات بعدی آن اقدامات لازم به عمل می‌آورد.

تبصره کلیه مقامات و کارکنان مذکور هر گونه همکاری لازم را با دفتر به عمل می‌آورند.

ماده ۹- دفتر با ایجاد نظام مناسب و جمع آوری اطلاعات مربوط به دارایی مسمولان و تحقیق و بررسی آنها، نسبت به شناسایی و احراز دارایی واقعی و طرق تحصیل و تعدیل یا افزایش آن اقدام می‌کند.

تبصره جمع آوری نظام‌مند اطلاعات مردمی مربوط به دارایی مسمولان توسط دفتر به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۰- دفتر ظرف دو ماه بعد از وصول اظهارنامه خاتمه خدمت مقامات مشمول، گزارش جامع و مستند در مورد دارایی هر یک از آنان و همسر و فرزندان‌شان را تهیه و تنظیم نموده و جهت اخذ تصمیم به نظر قوه قضائیه می‌رساند.

تبصره گزارش مربوط به حین خدمت مقامات مشمول در صورت ضرورت از سوی دفتر تهیه و به نظر رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ماده ۱۱- هر گاه دفتر در خلال بررسی دارایی مسمولان، با موضوعاتی که در صلاحیت سایر مراجع قانونی قرارداد مواجه شود، با تشخیص رئیس قوه قضائیه مراتب را به مراجع مربوط اعلام می‌کند.

ماده ۱۲- تصمیم نهائی در مورد رسیدگی به دارائی مسمولان از سوی رئیس قوه قضائیه اتخاذ می‌شود این تصمیم توسط دفتر به آنان ابلاغ و بلافاصله اجرا می‌گردد.

تبصره چنانچه پس از تصمیم مذکور، دلایل و مدارک جدیدی ابراز شود که تغییر در این تصمیم را ضروری نماید، رئیس قوه قضائیه با رسیدگی مجدد، تصمیم لازم اتخاذ می‌کند.

ماده ۱۳- دفتر با استفاده مناسب از رسانه ها، افکار عمومی و سایر ساز و کارهای پیشگیرانه در خصوص از بین بردن زمینه‌های تحصیل و افزایش به ناحق دارائی اقدام خواهد نمود و با لحاظ محدودیت‌های مندرج در این دستورالعمل اطلاع رسانی به هنگام می‌نماید.

ماده ۱۴- رئیس قوه قضائیه رأساً یا ازریق دفتر نسبت به انتشار نتیجه رسیدگی به دارائی مسمولان و اعلام آن به مراجع مربوط اقدام می‌کند.

ماده ۱۵- دارائی مسمولان موضوع اصل ۱۴۲، محکوم به مشروعیّت و مصون از تعرض است مگر اینکه پس از رسیدگی، خلاف آن ثابت شود در رسیدگی مذکور بایستی موازین و احکام اسلامی و اصول قانون اساسی و اقدامات پیشگیرانه مورد اهتمام قرار گیرد.

ماده ۱۶- این دستورالعمل در تاریخ ۸ / ۲۳ / ۸۳ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسیده است

تبصره ۲- دادرسی علی البدل حسب مورد می‌تواند به جای رئیس یا مستشار انجام وظیفه کند. همچنین با انتخاب رئیس کل دادگستری استان، عضویت مستشاران دادگاههای تجدید نظر در دادگاه کیفری یک و دادگاه انقلاب در مواردی که با تعدد قاضی رسیدگی می‌کند بلامانع است.

تبصره ۳- دادگاههای کیفری استان و عمومی جزائی موجود به ترتیب به دادگاههای کیفری یک و دو تبدیل می‌شوند. جرائمی که تا تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون در دادگاه ثبت شده است، از نظر صلاحیت رسیدگی تابع مقررات زمان ثبت است و سایر مقررات رسیدگی طبق این قانون در همان شعب مرتبط انجام می‌شود. این تبصره درمورد دادگاه انقلاب و دادگاههای نظامی نیز جاری است.

یادداشت حقوقی

یادداشت حقوقی

تدلیس در ازدواج

نگار کمال
وکیل پایه یک دادگستری

زوج مدعی است که در زمان ازدواج همسرش باکره نبوده است و با توجه به اینکه در سند نکاحیه زوجه دوشیزه معرفی شده است آیا به همین دلیل می‌توان دادخواست فسخ نکاح مطرح کرد؟

پاسخ :

۱- برابر قانون مدنی «هرگاه در یکی از طرفین صفت خاصی شرط شده و بعد از عقد معلوم شود که طرف مذکور فاقد وصف مقصود بوده برای طرف مقابل حق فسخ خواهد بود خواه وصف مذکور در عقد تصریح شده یا عقد متباین بر آن واقع شده باشد». بنابراین در فرض سؤال که در سند ازدواج به «دوشیزه بودن» زوجه تصریح شده است، زوج در صورت عدم ... و غیردوشیزه بودن زوجه، می‌تواند حق فسخ خود را اعمال کند؛ مگر آن‌که زوجه اثبات کند به‌رغم اطلاع زوج از غیردوشیزه بودن زوجه، موضوع در سند ازدواج به نحو دیگری منعکس شده است.

۲- برابر قانون «تدلیس عبارت است از عملیاتی که موجب فریب طرف معامله شود» و صرف دروغ گفتن زوجه مبنی بر دوشیزه بودن در فرض سؤال عملیات موضوع ماده ۴۳۸ قانون مذکور تلقی نمی‌شود. از سوی دیگر فقدان ... زوجه الزاماً به معنای آن نیست که وی سابقه ازدواج و یا رابطه جنسی داشته است و ممکن است وصف ... به دلایل دیگری زایل شده باشد که حتی زوجه نیز از آن بی‌اطلاع بوده است. در هر صورت برای احراز تدلیس دادگاه باید ارکان آن را از جمله عملیات موجب فریب طرف مقابل را در رفتار زوجه احراز کند و تشخیص این موضوع امری قضایی و بر عهده مرجع رسیدگی‌کننده است.

۳- در فرض سؤال ممکن است حق فسخ زوج هم به اعتبار تخلف از وصف و هم به اعتبار تدلیس محقق شده باشد و چنانچه زوج به اعتبار تحقق هر دو جهت حق فسخ خود را اعمال کرده باشد، منعی برای پذیرش آن در صورت اثبات در دادگاه و صدور حکم مبنی بر اعلام فسخ به اعتبار تدلیس و تخلف از وصف وجود ندارد.

یادداشت حقوقی

حرکات غیرمتعارف در زمان مشایعت عروس و داماد

مهدیه رعیتی
کارشناس حقوق

سوال : برگزاری مراسم عروسی در خیابان و رقصیدن در ملاعام و نصب بلندگو و پخش صدا تا پاسی از شب دارای چه مجازاتی می‌باشد؟ آیا مقام قضایی می‌تواند دستور قطع صدای بلندگو که مزاحمت ایجاد می‌نماید را صادر نماید.

پاسخ : هر چند به طور متعارف در جامعه هنگام مشایعت عروس و داماد، همراهان با شادمانی و سرور، خوشحالی خود را ابراز می‌دارند چنانچه عمل آنها با رعایت شئون اسلامی باشد و موجب سلب آسایش جامعه یا نظم عمومی نگردد، فاقد جنبه جزایی است و جرم تلقی نمی‌شود ولی چنانچه بعضاً اعمالی صورت گیرد که منافی عفت باشد یا عفت عمومی را جریحه دار کند یا آسایش جامعه و یا نظم عمومی را با ایجاد حرکات غیر متعارف سلب نماید، حسب مورد ممکن است مشمول مواد ۶۱۸ و ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی ۱۳۷۵ باشد که تشخیص موضوع و تطبیق آن با قانون در هر مورد با قاضی رسیدگی‌کننده است.

از بین بردن زبان، دیه کامل دارد

واسطه عارضه‌ای به‌طور موقت قادر به سخن گفتن نیست، گویا محسوب می‌شود. هرگاه شخصی مقداری از زبان کسی را قطع کند و موجب از بین رفتن قدرت ادای تعدادی از حروف گردد و شخص دیگری مقداری دیگر از زبان او را قطع کند و موجب از بین رفتن قدرت ادای تعداد دیگری از حروف شود هر شخص به نسبت تعداد حروفی که قدرت ادای آن‌ها را از بین برده است، ضامن می‌باشد. قطع و از بین بردن تمام زبان کودکی که زمان سخن گفتن او فرا نرسیده، موجب دیه کامل است لکن اگر بعداً معلوم شود که لال بوده است، مازاد بر یک سوم دیه مسترد می‌شود. هرگاه قسمتی از زبان کودکی که زمان سخن گفتن او فرا نرسیده است، قطع شود به میزان نسبت مساحت قطع شده، دیه پرداخت می‌شود لکن اگر بعداً معلوم شود که کودک لال بوده است، دوسوم آن مسترد می‌گردد و چنانچه معلوم شود که گویا بوده است، در صورتی که دیه حروف از بین رفته از دیه نسبت گویایی از بین رفته بیشتر باشد، مابه التفاوت آن باید پرداخت شود.

دادگاه خانواده

درخواست طلاق به خاطر چالش‌های اینستاگرام

گروه حوادث : زن جوان که از وقت‌گذرانی شوهرش در اینستاگرام و راه انداختن چالش‌های مختلف و ارتباط با زنان و دختران ناشناس در فضای مجازی خسته شده بود با مراجعه به دادگاه درخواست طلاق داد.

چند روز قبل زوج جوانی وارد شعبه دادگاه خانواده شدند و وقتی قاضی از آنها خواست علت درخواست طلاق را با جزئیات بیان کنند در همین موقع زن جوان از جای خود بلند شد و گفت: علت طلاق خیانت، شوهرم به من خیانت کرده است، او همیشه در اینستاگرام به دنبال زنان و دختران است و به آنها پیام می‌دهد. قاضی رو به مرد جوان کرد و گفت، پسرم همسرت درست می‌گوید؟ - نه جناب قاضی این‌طور نیست، من مدتی قبل در اینستاگرام یک چالش گذاشته بودم که با همسرم غزاله هم در آن چالش آشنا شدم و کار به ازدواج رسید. تقریباً چند ماه دوست بودیم و بعد هم عقد کردیم. اوایل زندگی خوبی داشتیم تا اینکه کم کم غزاله شروع کرد به بهانه‌گیری و اینکه چرا من وقتم را در اینستاگرام می‌گذرانم یا اینکه چرا دختران غریبه در اینستاگرام برای من پیام می‌گذارند. هرچه به او می‌گفتم من کاری با آنها ندارم، باورش نمی‌شد و کم کم به من بی‌اعتماد شد. هر بار من باید قسم می‌خوردم تا او باور کند من خیانت نکرده‌ام. ارتباط من با دختران در اینستاگرام فقط در حد چند تا پیام ساده است و من نمی‌دانم چرا غزاله این‌طور رفتار می‌کند. غزاله گفت: آقای قاضی ارتباط آنها ساده نیست، دائم با آنها بگو و بخند می‌کند. کیوان سریع پاسخ داد: من در اینستاگرام پست‌های خنده‌دار و چالشی و شاد می‌گذارم و طبیعی است که افراد برایم پیام‌های مختلفی می‌گذارند اینکه دلیل بر خیانت یا ارتباط عاشقانه با کسی نیست. این روابط در فضای مجازی امری طبیعی و عادی است.

زن جوان که از شنیدن این حرف‌ها عصبانی شده بود، گفت: آقای قاضی من باور نمی‌کنم فقط یک ارتباط ساده باشد. باور کنید خودم دیدم پیام‌های عاشقانه می‌فرستد. او با همین حرف‌ها و پیام‌ها مرا خام خودش کرد و باعث شد من به خواستگاری‌اش جواب بله بدهم. اصلاً اگر راست می‌گوید چرا گوشی موبایلش را نمی‌دهد

من پیام‌هایشان را بخوانم؟ کیوان در پاسخ گفت: چک کردن تلفن همراه دیگران کار درستی نیست چون یک وسیله شخصی است. ضمن اینکه ندادن موبایل به او دلیل نمی‌شود که من در حال خیانت کردن باشم. من از روز اول همین بودم و او خودش با علم به اینکه من چه عادات و شخصیت و رفتاری دارم با من ازدواج کرد. اما انگار او دچار بیماری بدبینی شده زیرا هم خودش را آزار می‌دهد و هم مرا. زن جوان گفت: اگر من بیمارم پس طلاقم بده تا هر دواز دست همدیگر راحت شویم. قاضی وقتی متوجه شد گفت‌وگوی آنها در حال تبدیل شدن به یک مشاجره شدید است با معرفی آنها به مشاور، ختم جلسه را اعلام و وقت جلسه بعدی را برای دو ماه آینده تعیین کرد.

کارشناس حقوقی

امیر حسین صفدری: در این پرونده مشاهده می‌کنید که کیوان مفهوم زندگی مشترک را درک نکرده است. او باید بداند بین زندگی مجردی و متأهلی تفاوت وجود دارد و اینکه هر رفتاری در مجردی انجام داده است را اکنون نمی‌تواند در زندگی متأهلی هم انجام بدهد. کیوان باید بداند زندگی مشترک نیازمند وفاداری، مسئولیت‌پذیری، صداقت، تعهد و گذشت است. او باید بستری را فراهم کند که همسرش به او اعتماد داشته باشد نه اینکه با کارهایش او را آزار بدهد و سبب بی‌اعتمادی او شود. به عنوان مثال همین ساده پنداشتن ارتباطش با دختران دیگر در فضای مجازی موجب ناراحتی همسرش شده است.

از طرفی غزاله هم باید می‌دانست آشنایی در فضای مجازی و ازدواج از روی احساس، این مشکلات را برای او به همراه دارد. متأسفانه این روزها اکثر پرونده‌های طلاق چند دلیل مشترک دارند. ارتباط با جنس مخالف در فضای مجازی، تحت تأثیر زندگی دیگران قرار گرفتن، بی‌توجهی به نیازهای یکدیگر، دخالت‌های بی‌جای اطرافیان و... از جمله دلایل اصلی جدایی زوج‌های جوان در زندگی مشترک است. / ایران

یادداشت حقوقی

دخل و تصرف در اموال توقیف شده

هادی دهقان
دانشجوی حقوق

۱- دخالت در اموال توقیفی موضوع ماده ۶۶۳ قانون مجازات اسلامی : (اموال توقیفی را بدون اجازه در خودرو شخصی نگهداری نموده است.)

۲- حمل و نگهداری مشروبات الکلی موضوع ماده ۷۰۲ قانون مجازات اسلامی (پس از اینکه مشروبات را تصرف کرده از زمانی که می‌بایست تحویل دهد و این کار را نکرده ، حمل و نگهداری مشروبات الکلی هم صدق می‌کند .

- گزارش خلاف واقع موضوع ماده ۷۸ قانون مجازات نیروهای مسلح (گزارش که به مقام ذیصلاح داده بر خلاف واقع بوده است)

سوال : احدی از سربازان وظیفه مسئول تحویل دادن مشروبات الکلی مکشوفه به آزمایشگاه جهت بررسی مقدار الکل و متعاقب آن پس گرفتن آن‌ها از آزمایشگاه و تحویل به یگان را داشته است ؛ ولی نامبرده طی حدود ۴ ماه هر دفعه مقداری از مشروبات را در صندلی خودروی شخصی خود مخفی و به یگان گزارش می‌داده که آن‌ها را امحا نموده و گاهی قوطی خالی را نیز به یگان تحویل می‌داده است . حال نامبرده مرتکب چه جرائمی شده است ؟

پاسخ :

مرتکب سه جرم شده است که بشرح ذیل اعلام میگردد:

بخشنامه قوه قضاییه در خصوص میانگین زمان رسیدگی به پرونده‌ها

می‌گردد.

سه‌روسای کل دادگستری استان، دادستان‌ها و روسای حوزه‌های قضایی، حسب مورد:

الف - اعمال نظارت با اتخاذ تدابیری مانند ارائه تعلیمات و انجام اقدامات لازم جهت تسریع در تحقیقات و رسیدگی و تقلیل فرایندها.

ب - برنامه ریزی، اتخاذ تدابیر لازم، اقدامات حمایتی و استفاده از مشوق‌های مالی و غیرمالی در صورتی که تعیین تکلیف و صدور رأی نهایی در پرونده‌های مطرح در شعب دادسرا و دادگاه‌ها در مهلت مقرر در این بخشنامه، مستلزم حضور قضات و کارکنان اداری در خارج از وقت اداری باشد.

پ - فراهم نمودن امکانات و ملزومات مورد نیاز در حدود مقدرات.

ت - نظارت بر واحد ارجاع با هدف ارجاع فوری شکایات و دادخواست به شعب و رعایت عدالت و تناسب ارجاع و موجودی در دادسراها و دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر با توجه به اهمیت پرونده و تخصص و تجربه قضات.

ث - بازرسی از مراجع قضایی استان و بررسی و تحلیل داده‌های آماری به منظور شناسایی عوامل موثر در اطاله رسیدگی و نظارت بر عملکرد شعب دادسراها و دادگاه‌ها، با دریافت گزارش‌های سامانه‌های مربوط و نظارت بر اصدار به موقع آراء قضایی و اجتناب قضات از تجمیع صدور آراء در روزهای پایانی ماه.

ج - نظارت کامل به اتقان آراء و کیفیت رسیدگی و با رعایت قوانین و مقررات.

چ - اهتمام ویژه به توسعه صلح و سازش و استفاده از ظرفیت شورای حل اختلاف جهت کاهش ورودی دادسراها و دادگاه‌ها. ح - رصد سامانه مذکور در این بخشنامه جهت تذکر به قضات در صورتی که به هر علت میانگین قانونی زمان رسیدگی به پرونده‌ها از مهلت‌های مقرر تجاوز نماید یا بی‌نظمی در دفتر گزارش شود.

خ - شناسایی موانع موجود و رفع آن در جهت تحقق رسیدگی در میانگین مقرر در جدول شماره ۱۶.

د - توجه به تراکم پرونده و کثرت دعاوی در تأمین، توزیع و تعدیل نیروی انسانی اداری و تخصیص امکانات و ملزومات به صورت عادلانه و متناسب با کثرت پرونده‌ها.

ذ - نظارت بر ضابطان دادگستری، جهت تحقق رسیدگی در میانگین زمان تعیین شده در این بخشنامه.

ر - تعامل با دستگاه‌های اجرایی و شناسایی عوامل جرم‌زا با اتخاذ تدابیر پیشگیرانه به منظور کاهش ورودی پرونده به دادسرا.

چهار. معاونت مالی، پشتیبانی و امور عمرانی قوه قضاییه

الف - اقدام به پرداخت بهره‌وری جداگانه به آن عده از قضات و کارکنان مراجع قضایی که در مهلت مقرر در جدول شماره ۱۶، مبادرت به رسیدگی و اتخاذ تصمیم می‌کنند، حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این بخشنامه.

ب - توجه به شاخص مقرر در جدول شماره ۱۶ و شاخص‌های موضوع ماده ۳ دستورالعمل سنجش بهره‌وری و پرداخت فوق العاده اضافه کار کارکنان واحدهای قضایی استان‌ها در پرداخت بهره‌وری و تعیین ضرایب و ابلاغ آن با همکاری معاونت راهبردی قوه قضاییه، بلافاصله پس از ابلاغ این بخشنامه.

پ - نظارت بر گزارشات و عملکرد کمیته بهره‌وری قوه قضاییه و کمیته بهره‌وری استانی موضوع دستورالعمل شماره ۱۰۰/ ۱۲۴۸۱/ ۹۰۰۰ مورخ ۱۳۹۹/ ۸/ ۷ از حیث رعایت میانگین زمان مقرر در جدول شماره ۱۶ در اختصاص بهره‌وری و پرداخت آن.

نظارت بر حسن اجرای این بخشنامه حسب مورد بر عهده واحدهای نظارتی ستادی و روسای کل دادگستری استان‌ها می‌باشد.

ث - ارتقای سامانه اطلاعات موثر اشخاص (ساما) به منظور شناسایی و کنترل تردد متهمان و محکومان متواری و دسترسی مقامات قضایی به بانک‌های اطلاعاتی موجود جهت تسهیل و تسریع دستگیری آنان.

ج - تقویت سامانه‌های موجود و فراهم کردن موجبات دسترسی مقامات قضایی به بانک‌های اطلاعاتی به منظور شناسایی اموال محکومان و متهمان و استخراج هویت و محل اقامت آنان، بدون نیاز به استعلام از مراجع ذیربط جهت تسریع در رسیدگی و اجرای احکام.

دو. قضات دادگاه‌ها و دادسراها

الف - بهره‌گیری از سامانه‌های مذکور این بخشنامه و برنامه ریزی و اقدام به منظور تحقق هدف مقرر در جدول شماره ۱۶ قانون مذکور.

ب - تهیه و ارسال گزارش در پایان هر فصل سال حسب مورد به دادستان و رئیس حوزه قضایی در مورد پرونده‌هایی که با گذشت بیش از دو برابر میانگین زمان مذکور منجر به صدور رأی نهایی نشده، با ذکر علت.

تبصره - ملاک محاسبه برای ابتدای زمان رسیدگی، زمان ارجاع پرونده به شعبه و پایان رسیدگی به پرونده، صدور رأی یا تصمیم قضایی مختومه‌کننده‌ای است که موجب خروج پرونده از رسیدگی در شعبه شود و مصادیق آن در ماده ۴ دستورالعمل «سنجش بهره‌وری و پرداخت فوق العاده اضافه کار کارکنان واحدهای قضایی استان‌ها مصوب ۱۳۹۹/ ۸/ ۷» احصاء شده است.

پ - رعایت شاخص‌های رأی متقن، به شرح مذکور در دستورالعمل ارزیابی اتقان آراء قضایی مصوب ۱۳۹۹ با توجه به لزوم حمایت از انتظارات مشروع شهروندان و ایجاد اعتماد آنان به تضمین دادرسی عادلانه و احقاق حق و رعایت حقوق اصحاب دعوی.

ت - ثبت کلیه پرونده‌ها بلافاصله پس از ارجاع به شعبه.

ث - تعیین تکلیف پرونده به قید فوریت پس از اتخاذ تصمیم مختومه‌کننده، با رعایت مقررات قانونی و خودداری از بدون اقدام ماندن پرونده در شعبه.

ج - نظارت بر عملکرد کارکنان دفتری، به ویژه در مواردی از قبیل عدم تکمیل دادخواست بدوی و تجدیدنظر، بایگانی نکردن به موقع اوراق پرونده، انجام ندادن به موقع دستورات قضایی، عدم تنظیم صحیح اوراق احضار و ابلاغ، عدم تعیین وقت نظارت مناسب و عدم بررسی وصول یا عدم وصول پاسخ استعلامات پیش از حلول وقت، در اجرای بند ۴ ماده ۱۴ قانون نظارت بر رفتار قضات.

چ - توزیع مناسب اوقات رسیدگی و اصدار به موقع آراء قضایی در تمامی ایام ماه و اجتناب از محول نمودن صدور آنها به روزهای پایانی هر ماه که باعث ایجاد شائبه کاهش اتقان آراء

بخشنامه قوه قضاییه در مورد میانگین زمان رسیدگی به پرونده‌ها، در تاریخ ۱۷ اسفند ۱۳۹۹ به تصویب رسیده است. بخشنامه قوه قضاییه در مورد میانگین زمان رسیدگی به پرونده‌ها، در تاریخ ۱۷ اسفند ۱۳۹۹ به تصویب رئیس قوه قضاییه رسیده است.

در اجرای اصل ۱۵۶ قانون اساسی، بندهای اول و ششم سیاست‌های کلی امنیت قضایی مصوب ۲۷/ ۷/ ۱۳۸۱ مقام معظم رهبری و با توجه به حکم مقرر در ردیف اول جدول شماره ۱۶ شاخص‌های توسعه حقوقی و قضایی، موضوع بند «د» ماده ۱۱۳ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴/ ۱۲/ ۱۳۹۵ که به جهت ارتقاء شاخص‌های توسعه حقوقی و قضایی، میانگین زمان رسیدگی به پرونده‌ها را به شرح زیر تعیین نموده است:

۱ - دادسرای عمومی و انقلاب: چهل و شش روز؛

۲ - دادگاه‌های بخش: هفتاد روز؛

۳ - دادگاه‌های کیفری دو: هفتاد و نه روز؛

۴ - دادگاه‌های حقوقی: یکصد و چهار روز؛

۵ - دادگاه‌های انقلاب: هشتاد و شش روز؛

۶ - دادگاه‌های کیفری یک: دویست و بیست و چهار روز؛

۷ - دادگاه‌های تجدیدنظر: نود روز.

مقرر می‌دارد در اجرای ضوابط مذکور اقدامات زیر را معمول گردد:

یک. مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه:

الف - ایجاد سازکار مناسب در بستر سامانه مدیریت پرونده‌های قضایی به گونه‌ای که، مدت زمان تعیین شده در ردیف اول جدول شماره ۱۶ بند د ماده ۱۱۳ قانون مذکور، از زمان ارجاع پرونده به هر یک از شعب مراجع قضایی، به عنوان میانگین زمان رسیدگی محاسبه و چنانچه به هر دلیل در مدت مذکور پرونده‌ها به رأی نهایی منتهی نشود، سامانه به صورت خودکار و حداقل در پایان هر ماه مراتب را حسب مورد به قاضی رسیدگی‌کننده و رئیس واحد قضایی مربوط گزارش نماید.

ب - فراهم نمودن امکان دسترسی برخط برای رئیس کل دادگستری استان، دادستان و رئیس حوزه قضایی نسبت به پرونده‌هایی که زمان رسیدگی در قانون و این بخشنامه رعایت نشده و رسیدگی به آن‌ها بیش از دو برابر میانگین مقرر به طول انجامیده است، با ذکر مشخصات دقیق و نیز دسترسی به پرونده‌های فاقد وقت، اوقات بلااقدام، اوقات نظارت دفتری نامتعارف، دادنامه‌های با متن ناقص، دستورات بلااقدام و مکاتبات مکانیزه رؤیت نشده.

ب - نظارت بر عملکرد دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به منظور بررسی مستمر علل برگشت شکواییه‌ها و دادخواست‌ها از مراجع قضایی به دفاتر مزبور و رفع نواقص این دفاتر جهت جلوگیری از اقداماتی که موجب افزایش ورودی غیرواقعی به مراجع قضایی می‌شود.

پ - ارتقاء و توسعه سامانه‌های مربوط به منظور فراگیر شدن ابلاغ الکترونیک در تمام مراحل رسیدگی در سراسر کشور و اتخاذ تدابیر مقتضی جهت اطمینان از ابلاغ اوراق قضایی به گروه‌های خاص مانند زندانیان، سالمندان، کم‌سوادان، بیماران، معلولان و اتباع خارجی با روش‌هایی نظیر ابلاغ همزمان به سرپرست قانونی و اطلاع‌رسانی از صدور ابلاغ به اشخاص مورد تأیید ایشان با همکاری دادگستری‌ها و سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی.

ت - اتخاذ تدابیر لازم جهت ایجاد، تکمیل و ارتقای سازکارهای استعلام برخط مراجع قضایی از دستگاه‌های اجرایی، ضابطان دادگستری، پزشکی قانونی، ادارات ثبت اسناد و املاک، شرکت‌های بیمه، بانک‌ها و وصول برخط و سریع پاسخ استعلامات به نحوی که به محض وصول پاسخ استعلام و همچنین در موارد تأخیر در وصول پاسخ استعلام، مراتب به نحو هوشمند به مقام استعلام‌کننده اطلاع‌رسانی شود.